

แนวปฏิบัติในการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

I. รูปแบบของผลงานทางวิชาการ (เพิ่มเติมจากในประกาศ)

1. รูปแบบของบทความทางวิชาการในลักษณะอื่น

- บทความรับเชิญในโอกาสพิเศษ (festschrift)

นิยาม : บทความรับเชิญของนักวิชาการที่เป็นงานศึกษาหรือค้นคว้าอย่างมีระบบ มีการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิทยาอันเป็นที่ยอมรับ และได้ข้อสรุปรวมที่นำไปสู่ความก้าวหน้าทาง วิชาการ หรือนำไปประยุกต์ใช้ได้

รูปแบบ : บทความรับเชิญที่รวมพิมพ์เป็นเล่ม โดยมีบรรณาธิการและตีพิมพ์เผยแพร่ในโอกาส พิเศษ อาทิ การฉลองวาระสำคัญของสถาบันวิชาการ หรือการแสดงมุทิตาจิตในการฉลองอายุของ นักวิชาการอาวุโสผู้มีคุณูปการต่อวงการวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ

การเผยแพร่ : 1. ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์หรือสำนักพิมพ์ หรือ
2. โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

- บทวิจารณ์บทความ (article review), บทวิจารณ์หนังสือ (book review), บทวิจารณ์การแสดง (review of performance) และบทวิจารณ์นิทรรศการ (review of exhibition)

นิยาม : บทความที่วิพากษ์วิจารณ์เนื้อหาสาระ คุณค่า และคุณภาพของหนังสือ บทความ หรือ ผลงานศิลปะ อาทิ นิทรรศการทัศนศิลป์ และการแสดงละครหรือดนตรี โดยใช้หลักวิชาการและ คุณพินิจอันเหมาะสม

รูปแบบ : เป็นบทความวิจารณ์หนังสือหรืองานศิลปะ

การเผยแพร่ : 1. ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ นิตยสาร หรือหนังสือพิมพ์ที่มีคุณภาพ
2. โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยมีบรรณาธิการเป็นผู้กำกับดูแล

2. รูปแบบของตำราที่นำเสนอในลักษณะอื่น

- อีเลิร์นนิ่ง (E-learning – Electronic Learning)

นิยาม : สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่บรรจุสารสนเทศ ความรู้ ในลักษณะเป็นรายวิชาที่มีการสอน / คำสั่ง / กิจกรรม / และการประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งแหล่งค้นคว้าอ้างอิง อาจเป็นทั้งรายวิชาหรือส่วน ของรายวิชา แต่ต้องครบถ้วนตามประมวลรายวิชาตามหลักสูตร การใช้สื่ออาจดำเนินการผ่าน ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์สื่อสารพกพาหรือไม่ก็ได้

รูปแบบ : สื่ออีเลิร์นนิ่งพร้อมเอกสารคู่มือแสดงวัตถุประสงค์ของรายวิชา หน้าที่บทบาทของ ผู้สอน หน้าที่บทบาทของผู้เรียน วิธีการวัดประเมินผลการเรียนรู้ที่ชัดเจนตามกระบวนการทางสถิติ

การเผยแพร่ : ใช้สอนวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษา

3. รูปแบบของหนังสือที่นำเสนอในลักษณะอื่น

- หนังสือที่นักวิชาการเขียนทั้งเล่ม (authored book)

นิยาม : เอกสารที่ผู้เขียนเรียบเรียงขึ้นทั้งเล่มอย่างมีเอกภาพ มีรากฐานทางวิชาการที่มั่นคงและให้ทัศนะของผู้เขียนที่สร้างเสริมปัญญาความคิด และสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการ

รูปแบบ : เป็นรูปเล่มที่ประกอบด้วย คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง การวิเคราะห์ การสรุป การอ้างอิง และบรรณานุกรมที่ทันสมัยและครบถ้วนสมบูรณ์

การเผยแพร่ : 1. ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์หรือสำนักพิมพ์ หรือ
2. โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

- หนังสือรวมบทความของนักวิชาการคนเดียว (collected articles by a single author)

นิยาม : ผลงานทางวิชาการที่เป็นงานศึกษาหรือค้นคว้าอย่างมีระบบ มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิทยาอันเป็นที่ยอมรับ และได้ข้อสรุปที่ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือนำไปประยุกต์ใช้ได้

รูปแบบ : เป็นรูปเล่มที่ประกอบด้วยบทความหลายบทของนักวิชาการคนเดียวที่นำมารวมเล่ม มีเอกภาพในด้านเนื้อหาวิชาการและมีคำนำของผู้เขียนที่ชี้ให้เห็นแนวคิดและทิศทางทางวิชาการที่ชัดเจน

การเผยแพร่ : 1. ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์หรือสำนักพิมพ์ หรือ
2. โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

- หนังสือรวมบทความของกลุ่มนักวิชาการ (collected articles by a group of scholars)

นิยาม : ผลงานทางวิชาการที่เป็นงานศึกษาหรือค้นคว้าอย่างมีระบบ มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิทยาอันเป็นที่ยอมรับ และได้ข้อสรุปที่ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือนำไปประยุกต์ใช้ได้

รูปแบบ : เป็นรูปเล่มที่ประกอบด้วยบทความหลายบทของนักวิชาการหลายคนที่นำมารวมเล่ม โดยมีประเด็นที่สัมพันธ์กัน และมีบรรณาธิการเป็นผู้กำกับดูแล

การเผยแพร่ : 1. ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์หรือสำนักพิมพ์ หรือ
2. โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

- งานวิชาการบางบทในหนังสือที่เขียนร่วมกัน (chapter / chapters in book)

นิยาม : งานวิชาการบางบทหรือส่วนหนึ่งในหนังสือเล่มที่มีผู้เขียนหลายคน โดยมีจุดมุ่งหมายทางวิชาการของหนังสือร่วมกันที่แสดงให้เห็นความเป็นเอกภาพของหนังสือเล่มนั้น

รูปแบบ : เป็นบทในรูปเล่มที่ต้องมีเนื้อเรื่อง การวิเคราะห์ การสรุป การอ้างอิง และบรรณานุกรมที่ทันสมัยและครบถ้วนสมบูรณ์ในตัวเองตามคำนิยามของหนังสือ

การเผยแพร่ : 1. ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์หรือสำนักพิมพ์ หรือ
2. โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

(ดูเพิ่มเติม II แนวปฏิบัติกรณีตำราและหนังสือเขียนเป็นบท (Chapter))

- **ผลงานปริทัศน์ (review article)**

นิยาม : งานวิชาการที่ประเมินสถานะล่าสุดทางวิชาการ (state of the art) เฉพาะทางที่มีการศึกษาค้นคว้า มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ทั้งทางกว้างและทางลึกอย่างทันสมัย โดยให้ข้อวิพากษ์ที่ชี้ให้เห็นแนวโน้มที่ควรศึกษาและพัฒนาต่อไป

รูปแบบ : เป็นบทความวิจัยในลักษณะหนึ่ง

การเผยแพร่ : ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ หรือหนังสือรวมบทความทางวิชาการ

- **คู่มือ (handbook/manual)**

นิยาม : งานวิชาการเฉพาะสาขาที่ประมวล วิเคราะห์ และสังเคราะห์ความรู้ และประสบการณ์อันกว้างขวางอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมเนื้อหาที่เอื้อต่อการฝึกทักษะ อันรวมถึงการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถใช้เป็นหนังสืออ้างอิงได้

รูปแบบ : เป็นรูปเล่มที่ประกอบด้วย คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง การอธิบายหรือการวิเคราะห์ การสรุป การอ้างอิง และบรรณานุกรม ทั้งนี้ต้องมีแบบฝึกหัดรวมอยู่ด้วย ซึ่งเหมาะสำหรับผู้ศึกษาด้วยตนเอง

การเผยแพร่ : 1. ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์หรือสำนักพิมพ์ หรือ
2. โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

4. **รูปแบบของงานวิจัยประเภทอื่น ได้แก่**

- **การวิจัยกรณีศึกษา (case study research)**

นิยาม : เป็นการวิจัยที่ศึกษาในวงแคบแต่มุ่งศึกษาในรายละเอียดลึกซึ้ง เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจน โดยใช้วิทยาการครอบคลุมหลากหลายรูปแบบ ผลการศึกษาที่เกิดขึ้นสามารถนำมาวิเคราะห์ความแตกต่างในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้

รูปแบบ : เป็นงานวิจัยในลักษณะหนึ่ง

การเผยแพร่ : 1. ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์หรือสำนักพิมพ์ หรือ
2. โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

- **งานวิจัยสถาบัน (institutional, administrative, operational research)**

นิยาม : การศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับการดำเนินงาน สภาพแวดล้อม และกระบวนการของสถาบัน เพื่อประโยชน์ในการจัดหาข้อมูลสำหรับการวางแผน การกำหนดนโยบาย และการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งสถาบันและแวดวงวิชาการ

รูปแบบ : เป็นงานวิจัยในลักษณะหนึ่ง

การเผยแพร่ : 1. ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์หรือสำนักพิมพ์ หรือ
2. โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

- **งานวิจัยเชิงสำรวจ (survey research)**

นิยาม : เป็นการวิจัยที่เน้นการศึกษา รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความคิด ความเชื่อ แผนการ ภูมิหลัง โดยการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีวิจัยอย่างเป็นระบบจากกลุ่มตัวอย่างหรือประชากร โดยการใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ หรือการสังเกต ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้กำหนดนโยบาย วางแผนงาน ประเมินผล หรือวิจัยต่อยอดได้

รูปแบบ : เป็นงานวิจัยในลักษณะหนึ่ง

การเผยแพร่ : 1. ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์หรือสำนักพิมพ์ หรือ
2. โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

5. **รูปแบบของผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นอาจหมายถึง**

- **พจนานุกรม (dictionary) สารานุกรม (encyclopedia)**

นิยาม : งานอ้างอิงที่อธิบายและให้ข้อมูลเกี่ยวกับคำหรือหัวข้อ หรือหน่วยย่อยในลักษณะอื่น ๆ อันเป็นผลของการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบและมีหลักวิชา รวมทั้งแสดงสถานะล่าสุดทางวิชาการ (state of the art) ของสาขาวิชานั้น ๆ

รูปแบบ : เป็นการรวบรวมคำ หรือหัวข้อ หรือหน่วยย่อย จัดระบบอ้างอิง โดยอาจเป็นงานของนักวิชาการคนเดียวหรือคณะนักวิชาการ มีคำนำที่ชี้แจงหลักการ หลักวิชา หรือทฤษฎีที่นำมาใช้ รวมทั้งอธิบายวิธีการใช้ และมีบรรณานุกรมรวมหรือบรรณานุกรมแยกส่วนตามหน่วยย่อย รวมทั้งดัชนีค้นคำในกรณีที่เป็น

การเผยแพร่ : 1. หนังสือเล่ม หรือ
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์

- สิทธิบัตร (patent)

นิยาม : เอกสารสำคัญที่รัฐออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์คิดค้น หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะตามที่กฎหมายกำหนด

รูปแบบ : ตามรูปแบบที่กรมทรัพย์สินทางปัญญากำหนด (ดูรูปแบบจากสถาบันทรัพย์สินทางปัญญาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

การเผยแพร่ (กรณีตีพิมพ์ก่อนประกาศผลใช้เกณฑ์การเผยแพร่เหมือนงานวิจัย) เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้

1. ในรูปของบทความวิจัยในวารสารทางวิชาการ ทั้งนี้วารสารทางวิชาการนั้น อาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีกำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอนชัดเจน
2. ในหนังสือรวมบทความวิจัยในรูปแบบอื่นที่มีบรรณาธิการประเมินและตรวจสอบคุณภาพ
3. นำเสนอเป็นบทความวิจัยต่อที่ประชุมทางวิชาการ ซึ่งภายหลังจากการประชุมทางวิชาการได้มีบรรณาธิการตรวจทานและนำไปรวมเล่มเผยแพร่ในหนังสือประมวลผลการประชุมทางวิชาการ (proceedings) ของการประชุมทางวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ

- บรรณานิตยน์ (annotated bibliography)

นิยาม : งานวิชาการประเภทอ้างอิงซึ่งครอบคลุมเนื้อหาตามที่กำหนดไว้ พร้อมระบุรายชื่อและที่มาของผลงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสาระสังเขป ทั้งนี้ต้องมีบทนำที่วิเคราะห์ภาพรวมของการศึกษาค้นคว้าในเรื่องหรือสาขาวิชานั้น ๆ

รูปแบบ : เป็นหนังสือเล่มเอกเทศหรือบทความที่ลงพิมพ์ในวารสาร หรือหนังสือวิชาการ

การเผยแพร่ : 1. ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์หรือสำนักพิมพ์ หรือ
2. โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

- ผลงานสร้างสรรค์ด้านวรรณกรรม (literature)

นิยาม : ผลงานหรือชุดของผลงานด้านวรรณกรรม ที่แสดงให้เห็นคุณค่าทางสุนทรียะและความสามารถในการสร้างสรรค์ของผู้สร้างงาน มีการนำเสนอพร้อมคำอธิบายอันก่อปรด้วยหลักวิชาที่เอื้อต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจในความหมายและคุณค่าของงาน

รูปแบบ : วรรณกรรมต้นฉบับและเอกสารประกอบบทวิเคราะห์ที่อธิบายหลักการ หลักวิชา และ/หรือความคิดเชิงทฤษฎี รวมทั้งกระบวนการและ/หรือเทคนิคในการสร้างงาน มีการให้ข้อมูลและข้อวินิจฉัยที่เอื้อให้เกิดการตีความและการประเมินคุณค่าในกลุ่มของผู้สร้างงาน

การเผยแพร่ : 1. ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์ หรือ
2. โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

- **ผลงานสร้างสรรค์ด้านศิลปการแสดง (performing arts) ผลงานสร้างสรรค์ด้านดนตรี (music)**
นิยาม : ผลงานหรือชุดของผลงานตามที่ระบุไว้ข้างต้นที่แสดงให้เห็นคุณค่าทางสุนทรียะของงานและความสามารถในการสร้างสรรค์ของศิลปิน มีการนำเสนอพร้อมคำอธิบายอันกอปรด้วยหลักวิชาที่เอื้อต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจในความหมายและคุณค่าของงาน
รูปแบบ : งานสร้างสรรค์พร้อมบทวิเคราะห์ที่อธิบายหลักการ หลักวิชา และ/หรือความคิดเชิงทฤษฎี รวมทั้งกระบวนการและ/หรือเทคนิคในการสร้างงาน มีการให้ข้อมูลและข้อวินิจฉัยที่เอื้อให้เกิดการตีความและการประเมินคุณค่าในกลุ่มของผู้สร้างงาน
การเผยแพร่ : 1. การแสดงสาธารณะพร้อมบทวิเคราะห์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ และ
2. การบันทึกภาพและ/หรือบันทึกเสียง พร้อมบทวิเคราะห์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่

- **ผลงานสร้างสรรค์ด้านสถาปัตยกรรม (architecture) การออกแบบ (design) จิตรกรรม (painting) ประติมากรรม (sculpture) ภาพพิมพ์ (graphic arts) และด้านศิลปะอื่น ๆ (related fields)**
นิยาม : ผลงานหรือชุดของผลงานตามที่ระบุไว้ข้างต้นที่แสดงให้เห็นคุณค่าทางสุนทรียะและความสามารถในการสร้างสรรค์ของผู้สร้างงาน มีการนำเสนอพร้อมคำอธิบายอันกอปรด้วยหลักวิชาที่เอื้อต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจในความหมายและคุณค่าของงาน
รูปแบบ : งานสร้างสรรค์พร้อมบทวิเคราะห์ที่อธิบายหลักการ หลักวิชา และ/หรือความคิดเชิงทฤษฎี รวมทั้งกระบวนการและ/หรือเทคนิคในการสร้างงาน มีการให้ข้อมูลและข้อวินิจฉัยที่เอื้อให้เกิดการตีความและการประเมินคุณค่าในกลุ่มของผู้สร้างงาน
การเผยแพร่ : 1. การแสดงสาธารณะพร้อมบทวิเคราะห์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ และ
2. ภาพถ่ายหรือแถบบันทึกภาพพร้อมบทวิเคราะห์

- **ซอฟต์แวร์ (software)**
นิยาม : ซอฟต์แวร์ที่เป็นผลงานที่ได้จากการวิจัย หรือการประดิษฐ์คิดค้นใหม่ หรือการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ที่มีหลักวิชาอันสามารถอธิบายได้อย่างชัดเจน รวมทั้งซอฟต์แวร์ที่เป็นการประยุกต์หลักวิชาเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ในเชิงวิชาการ
รูปแบบ : ประกอบด้วยส่วนที่เป็นซอฟต์แวร์ และส่วนที่อธิบายการใช้งาน หลักการของวิธีการทำงานและหน้าที่ของซอฟต์แวร์ดังกล่าวอย่างละเอียดและชัดเจน
การเผยแพร่ : อาจจัดทำได้หลายรูปแบบ โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ต้องเผยแพร่สู่สาธารณชนไม่น้อยกว่าสี่เดือน

II. แนวปฏิบัติกรณิตำราและหนังสือเขียนเป็นบท (Chapter) ต้องมีลักษณะดังนี้

1. ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์ ตำรา / หนังสือต้องมีลักษณะรูปแบบตามเกณฑ์ที่คณะวุฒยาจารย์กำหนด โดยอาจจะเป็นหนึ่งบทหรือหลายบทรวมกันก็ได้และต้องมีจำนวนหน้าไม่ต่ำกว่า 20 หน้า หากเขียนหลายบทต้องเป็นเรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวเนื่องกัน
 2. ตำแหน่งศาสตราจารย์ ตำรา / หนังสือต้องมีลักษณะรูปแบบตามเกณฑ์ที่คณะวุฒยาจารย์กำหนด โดยอาจจะเป็นหนึ่งบทหรือหลายบทรวมกันก็ได้ และต้องมีจำนวนหน้าไม่ต่ำกว่า 30 หน้า หากเขียนหลายบทต้องเป็นเรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวเนื่องกันและต้องมีการสอดแทรกประสบการณ์หรือผลงานวิจัยของผู้เสนอขอ
- กรณีหนังสือที่ได้รับการตีพิมพ์มากกว่า 1 ครั้ง และมีการแก้ไขปรับปรุง ให้อธิบายหรือชี้แจงเนื้อหาส่วนที่ปรับปรุงหรือเพิ่มเติมในการพิมพ์ครั้งใหม่ไว้ในคำนำให้ชัดเจน

III. ข้อมูลทางบรรณานุกรมที่ปรากฏในหน้าปกในของตำราและหนังสือ

1. ชื่อเรื่อง ตำรา / หนังสือ
2. ชื่อผู้แต่ง
3. ครั้งที่พิมพ์
4. จำนวนที่พิมพ์ในแต่ละครั้ง
5. สถานที่พิมพ์
6. โรงพิมพ์/สำนักพิมพ์
7. เดือน ปีที่พิมพ์
8. เลขมาตรฐานสากลประจำตำรา / หนังสือ ISBN (ถ้ามี)

IV. ปริมาณผลงาน

1. ไม่มีการกำหนดปริมาณผลงาน ผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการต้องพิจารณาความเหมาะสมเอง ไม่ควรมากขึ้น (เช่น เกิน 30 ชิ้น) เพราะผู้ทรงคุณวุฒิต้องอ่านงานทั้งหมด จึงอาจไม่รับอ่าน นอกจากนี้การส่งผลงานเข้ามามากจึงอาจเสียประโยชน์สำหรับการใช้ผลงานในการขอ กำหนดตำแหน่งระดับอื่น ๆ อีก ไม่ควรส่งผลงานน้อยชิ้นเกินไป (เช่น 1-2 ชิ้น) เพราะอาจเสี่ยงกับการไม่ผ่านการประเมินคุณภาพ ในการเสนอผลงานน้อยโดยเฉพาะ 1 ชิ้น ผู้ขอ กำหนดตำแหน่งฯ ต้องแน่ใจว่า งานของตนมีคุณภาพระดับดีมาก (ระดับ รศ., ผศ.) หรือระดับดีเด่น (ระดับ ศ.)
2. ข้อเสนอแนะเป็นแนวทางก็คือ ผู้ขอ กำหนดตำแหน่งทางวิชาการควรเลือกผลงานที่มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพตามค่านิยม และระดับคุณภาพที่กำหนดไว้ใน “ประกาศคณะวุฒยาจารย์ เรื่อง คำจำกัดความของผลงานทางการสอน ผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่ ลักษณะการมีส่วนร่วม และลักษณะคุณภาพของผลงานทางวิชาการ พ.ศ. 2555” ผลงานที่ผ่าน peer group จะเป็นการกลั่นกรองที่ดี

V. การมีส่วนร่วมในผลงานและการลงนามรับรอง

1. งานวิจัยในปัจจุบันมักวิเคราะห์จากหลายมุมและหลายสาขาวิชา เพื่อให้ผลงานวิจัยครอบคลุมและแก้ปัญหาปัจจุบันที่ซับซ้อนได้อย่างแท้จริง ดังนั้นผลงานวิจัยของผู้ขอ กำหนดตำแหน่งทางวิชาการจึงมักไม่ได้เกิดจากการดำเนินงานแต่ผู้เดียว การกำหนดให้ผลงานวิจัยของผู้ขอฯ เป็น 50% นั้น มิได้หมายความว่า ต้องเป็นงานชิ้นเดียวเท่านั้น แต่อาจเป็นกลุ่มงานวิจัยในเรื่องเดียวกันหรือในแนวเดียวกัน ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วเกิน 50% การทำงานวิจัยในลักษณะกลุ่มเรื่องเดียวกัน (อ่านหมวด 8 ข้อ 36 37 และ 38 ในประกาศคณะกรรมการเรื่องคำจำกัดความของผลงานทางการสอน ผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่ ลักษณะการมีส่วนร่วม และลักษณะคุณภาพของผลงานทางวิชาการ พ.ศ. 2555 ประกอบด้วย) แสดงให้เห็นเส้นทางความสนใจและความชำนาญในการวิจัยเรื่องนั้น ๆ ของผู้ขอตำแหน่งฯ

ในระดับศาสตราจารย์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการควรมีผลงานหนึ่งหรือ 2 ชิ้นที่มีส่วนในการทำเกิน 50% ขึ้นไป ซึ่งหมายความว่าได้ดำเนินงานในส่วนสำคัญของงานชิ้นนั้น ๆ เช่น การเป็นผู้วิจัยหลัก คิดโจทย์วิจัย / ออกแบบงานวิจัย / สรุปวิเคราะห์การวิจัย / อธิบายผล เป็นต้น

2. ผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการ โดยเฉพาะในสายวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์สุขภาพอาจใช้บทความวิจัยที่ทำงานร่วมกับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามาเป็นผลงานวิจัยในการขอตำแหน่งทางวิชาการ บทความวิจัยเหล่านี้เป็นงานแยกจากวิทยานิพนธ์ของนิสิตและเป็นงานตีพิมพ์ที่บังคับเพื่อจบการศึกษาของนิสิต โดยทั่วไปจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเห็นว่า การมีส่วนร่วมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในบทความวิจัยเหล่านี้ ควรเป็นประมาณ 50% เพราะผลงานนี้เป็นการฝึกฝนนิสิตและอาจารย์ที่ปรึกษาทำหน้าที่ดูแล โดยเฉพาะนิสิตระดับปริญญาเอก ด้วยเหตุนี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงเห็นควรว่า ในระดับศาสตราจารย์ ผลงานวิจัยที่ขอตำแหน่งศาสตราจารย์ควรมีผลงานของผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการที่ดำเนินงานเป็นเอกเทศอย่างน้อย 1 ชิ้น ทั้งนี้ ผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการอาจใช้งานวิทยานิพนธ์เป็นข้อมูลในการผลิตผลงานที่ดำเนินการแต่ผู้เดียวได้

อนึ่ง การเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษานั้น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์จะรับเป็นที่ปรึกษาในเรื่อง/หัวข้อที่ตนถนัดและสนใจ ในเรื่องความสนใจนั้นมีข้อเสนอแนะว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรหาแนวเรื่องให้ชัดเจน เพราะจะช่วยให้มีความชำนาญและรู้จักซึ่งในแนวเรื่องนั้น ผลงานที่ทำงานในฐานะที่ปรึกษาก็จะแสดงให้เห็นความเชี่ยวชาญในแนวเรื่องนั้น ๆ ได้

3. ในการมีส่วนร่วมในผลงานนั้น ควรต้องมีความชัดเจนในการยอมรับว่าผู้อื่นมีส่วนร่วมในระดับใดและในบทบาทใด เพื่อเป็นการระงับซึ่งการฟ้องร้องหรือร้องเรียนของผู้ร่วมงานว่า ผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการไม่มีคุณธรรมหรือไม่ยุติธรรมในการแจ้งการมีส่วนร่วมของ

ผู้ร่วมงาน ไม่ว่าจะเป็นนักวิจัยด้วยกันหรือนิสิต/นักศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีแบบแสดงหลักฐานการมีส่วนร่วมในผลงาน ที่กลุ่มผู้วิจัยควรลงนามเมื่อสิ้นสุดงานวิจัยและเก็บไว้เป็นหลักฐานและนำมาใช้ในการขอตำแหน่งวิชาการขอให้ลงนามในภายหลังมักเกิดความยุ่งยากทั้งในการติดต่อ และในการกำหนดน้ำหนักการมีส่วนร่วมของงาน

ในกรณีที่ผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการไม่สามารถติดต่อให้ผู้ร่วมงานทุกคนลงนามรับรองได้ ให้ระบุจำนวนผู้ร่วมงานทุกคนและถือว่าผู้ร่วมงานทุกคนมีส่วนร่วมในผลงานเท่ากัน ส่วนกรณีที่ผู้มีส่วนร่วมในผลงานลงนามได้ไม่ครบทุกคนก็ให้ถือตามสัดส่วนที่รับรองไว้ และให้ทำบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรชี้แจงเหตุผลให้ผู้บังคับบัญชาลงนามรับรองพร้อมแนบหลักฐานที่ไม่สามารถติดต่อได้ เช่น จดหมายอุทกติกกลับ เป็นต้น

VI การแก้ไขปรับปรุงผลงาน

1. กรณีขอตำแหน่งทางวิชาการใน**ระดับเดิม** เมื่อได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพของ “ตำรา” “หนังสือ” และ “งานแปล” ไปแล้ว การนำ “ตำรา” “หนังสือ” และ “งานแปล” นั้นไปแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมเนื้อหาหรือมีคำอธิบายเพิ่มเติมเพื่อนำกลับมาเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการก็**สามารถกระทำได้** โดยต้องมีการประเมินคุณภาพและเผยแพร่ผลงานวิชาการเหล่านั้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง

2. กรณีขอตำแหน่งทางวิชาการใน**ระดับที่สูงขึ้น** เมื่อได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพของ “ตำรา” และ “หนังสือ” ไปแล้ว การนำ “ตำรา” และ “หนังสือ” ไปปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมเนื้อหาอันก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการที่เห็นได้เด่นชัดเพื่อนำมาเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้นก็**สามารถกระทำได้** โดยต้องมีการประเมินคุณภาพและเผยแพร่ผลงานวิชาการเหล่านั้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง

VII การขอทราบรายชื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลงานทางวิชาการ

กรณีผู้เสนอขอตำแหน่งทางวิชาการประสงค์จะขอทราบรายชื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิผู้ทำหน้าที่ประเมินผลงานของตน โดยที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่ประสงค์จะให้เปิดเผยชื่อกรณีนี้อาจก่อให้เกิดปัญหาในการพิจารณาผลงานทางวิชาการ เช่น ทำให้เกิดความล่าช้า เนื่องจากผู้ทรงคุณวุฒิอาจปฏิเสธที่จะประเมินผลงานทางวิชาการ